

BÉTSI MAGYAR KURIR.

és

SOKFÉLE, TOLDALÉKÚL.

Nr. Indúlt: Kedden, Mártzius' 11-dikén, 1834. 20.

B R A Z I L I A.

Rio de Janeiróból Dec. 18-ról jelentik: A' Tsászárnak születése napja óta itt nagy zürzavar uralkodik. Az úgy nevezett Caramurok a' Regenséget meg akarják buktatni. Ez a' társaság 5-kén a' néptől megtámadtatott, melly alkalommal a' könyvnyomtató műhelyekben sok tsintalanság ment véghez; hogy a' fegyver forgatást el ne felejtsék, vólt dolga a' késnek, melly a' Braziliaiaknak kedves fegyverek. 15-én a' Permanentesek Kristóf várát megszállották, hová a' Várnagy előre fegyvereket, 's katonákat gyűjtött. A' Regenség, és békebírák letették az öreg D'Andrade Bonifatzot, 's helyébe Itanhaem Marquist választották, kit a' fiatal Tsászár nagyon kedvell. Ez által sokat vesztenek a' Caramurok, a' mennyiben e' szerint a' Tsászári pénztár híjával vagynak. De azért vallyon helyreáll e' a' békesség tökéletesen, nagy lérdés.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstántzinápoly Febr. 18-kán. Az Ausriai Tsászár Ö Felsége születése nap, a' Ts. Kir. Követségi Kápolnában. Misézés által ünnepeltetett meg. — gyujtogatások néhány héttől fogva már elkezdődtek. 12-kén Unkapan köyékén égett, 13-kán Sultan Bajed körül, 15-kén mintegy 50 ház Tphanában porrá égett, melly alkalmal 3 török aszszony láng pré-

dája leve, — 18-kán a' fő városnak kü lömböző részeiben égett. Felsőbb helyről meg van parantsolva, hogy estvel 10 óra után senki se járkáljon az útszán. 17-kén a' Reis Efendi, és a' Toscaniai követ között, ennek Udvarával kötött kereskedési Tractatusok kiteréltettek.

Idris Bey, Hussein Bey, Selim Bey, Osman Nuredin, és mások, kik az Égyiptomi Vice Király szolgálatját oda hagyták, a' Sultán szolgálatjába léptek, 's itt mind előmozdítottak, és kitüntettek. A' Török Udvari Ujság szerint a' két elsőt Mehmed Ali mint rabokat vette meg, 's azután úgy tartotta, mint tulajdon fiait. Selim Bey, és Osman Bey a' rendes sereg Generáljokká neveztettek, 's az utóbbiakat Mehmed Ali, Ibrahim Basával tsak nem egy rangba tette.

SZARDINIAI KIRÁLYSÁG.

(Gazzetta Piemontese.) Azon Iroványok között, mellyek a' les Echellesi lázzadóktól elszedettek, egy esküvés formula is találtatik, mellyet mindenkinek le kell tenni, a' ki a' lázzádók sorába akar lépni. Meg kell esküdni a' béavatandónak, hogy az emberek közötti egyenetlenséget az egész földön fel igyekszik bontani, hogy az Olaszoknak neveléseket virtusra, és szabadságra előmozdítja, továbbá mindent elkövet, hogy az Ifjú Olasz Ország nevű társaság a' Státus dolgok igazga-

lását megnyerje, hogy a' társaság Képviseleje parantsolatját, és utasításait minden ellenkezés nélkül megfogadja, végre, hogy a' tyrannusokat, a' politikai, polgári, papi, és városi előjárókat kiírtja. Ez az utolsó tikkely az, mellyet a' lázzadók követnek, 's kötelességeknek tartanak. Három esztendőől fogva, mindenütt hirdelgetik a' lázzadást majd ebben, majd amabban a' Provintziában, 's nints olly igazságtalan tett, mellyet Kormányunkra nem ragasztanak. Nem akarunk megtzáfolásokba ereszkedni, a' mennyiben ezek olyanok által irattattak, kik gúnyt, 's megvetést érdemlenek, 's nem azért olvassa az ember, hogy abból az igazságot kitanúlja, hanem hogy a' társaságos intézet elleni gyűlölségben megerősödjék. Tzélja az említett esküvésnek, a' törvényes Kormányok felforgatása, egyszersmind az, útmutatója azon költemények kútfejének, mellyek majd ebben, majd amabban a' tartományban támadtak.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Moniteur.) Lyon Febr. 21. Tegnap néhány szövő székek ismét elkezdtek dolgozni, némelly nyakasoknak minden fenyegetődzések mellett is: senki sem kételkedik többé, hogy 2—3 nap múlva a' rend egészen helyre áll. Croix Russéban a' legények újjolag öszvetsoportoztak, 's árulással vádolták mestereiket, 's egyszersmind arra akarták kényszeríteni, hogy az elvesztett időért is úgy fizessenek, mintha folyvást dolgoztak volna, mert különben kár pótlás végett felsőbb helyre folyamodnak.

Párisban is nyughatatlanság adta elő magát, de már 24-kén tökéletes tsendesség uralkodott. A' Deputatusok Kamarájokban az egyesületek ellen következő Törvényjavallat tétellett. Húsz személynél több — akár vallásos, akár literariai, akár politikai tekintetből

együvé nem gyűlhet, 's ez is tsak a' Kormány engedelmevel történhetik meg olyan feltételek alatt, a' millyeneket a' Státus tiszlviselőség jóknak javall. A' 10 közzé nem számláltatnak a' gyűléses házban lakó személyek.

(Bulletin du Soir.) Párisban az úgy nevezett Sz. Mártoni Kapunál újonnan zürzavar támadt. 2 lámpa öszvetöreltetett, de tsak hamar katonaság érkezvén, a' békételenek elszélyesztettek.

(Journal de Paris Febr. 26-ról.) Tegnap az Emb eri jussok társaságának némelly tagjai elfogattattak, és a' Királyi Ügyésznek adatának által. Két Lengyel szökevény, kik éjjeli 11 órakor a' Politzia Praefecturába tsúztak, szinte elfogattattak, 10 óra tájban a' rosszakarók Sz. Denis körül kóboroltak, de mihelyt a' katonákat megpillantották, olly hirtelen elinaltak, hogy tsak 8 at lehetett közzülök megfogni. Minden azt mutatja, hogy a' nyughatatlanoknak nem lesz többé kedvek a' jelenést megújítani.

Lyonból Febr. 23 ról egy levelező így ír: Hat napi félelem, és reménység után nem kések tovább levelemmel, 's őszintén megvallom, hogy még minden a' réginél maradt, és állapotunk egy tseppel sem javul. Az új lázzadás onnan támadt, hogy némelly selyem készítő mesterek a' munkabért lejjebb szállították, — noha ezt mások tagadják, de már tsak maga az állítás is alkalmatosságot szolgáltatott azoknak, kik nem örömet dolgoztak, a' lázzadásra: abban még is hibáztak, hgy 2 héttel utóbb kezdtek fészkelődni a' meghatározott időnél. Ez Carlistai pézen koholt planum volt az Emb eri jussok társasága által, mellyben Francia Országnak minden Republicanusait vettek. Lyonban, és Sz. Etienneben a' sok heves, tudatlan, erkölylen, 's tsintalan ifjak jeles eszközül sz-

gálnak hasonló planum kivitelére. Azon iroványokból, mellyek a Savoyeni Insurgensektől elszedettek, nyilvánvaló, hogy a Savoyenivel a Lyoni, Marseillei, és Grenoblei nyughatatlanságok öszveköttetésben voltak. Febr. elején, midőn a katonák Lyon-tól távol voltak, ha egyszerre 4 helyen ütött volna ki a zenebona, a Kormányt nem ok nélküli meglepetésbe ejtette volna, mivel Lyonba nem küldhetett volna mindjárt nagy sereget, a mennyiben katonákra Marseillében, Grenobléban, és a Savoyeni határon is volt volna szükség: szerentsére azonban a lázzadók erejeket megsztották, 's a helyett, hogy 4 helyen kiütött volna a lázzadás, 1 helyen sem sült el. A Lyoni lakosok minden esetre nagy kárt szenvedtek, — mert attól tartván, hogy az 1831-ki állapot ismét vissza kerül, sokan kiköltöztek a városból. Lyonnak e miatti kára 1,500,000 frankra tétetik. A munkások látván az ellenek készülő sereget, vissza húzták magokat. Croix Ruffe-ban néhány szövő székek már munkához fogtak, 's minden nap többen többen látnak dolgohoz. A Maire egy Politziai rendelést botsátott közre, melly olyan formán hangzik, mintha ezt Királyi rendelés fogná követni, mellynek erejénél fogva Lyon városa ismét, mint 1831-ben osromi állapotba tétetik. Egyébiránt a gyökerestől való meggyógyításnak Párisból kell jönni, a Kamarának törvényt kell hozni, melly által a nappali, 's éjjeli csoportozások megtiltassanak, 's a munkások egyesülete eltöröltesék: mert nem tsak a selyem munkások insurgálnak, hanem ezeket más mster emberek is támogatják majd pazzel, majd fegyverrel, sőt tsak alkalmra várnak, hogy magokat hozzájuk tsatsolják, — így p. o. a könyv-yomtató legények, és paszamánt tsiná-

lók, a Lyoniakkal jó egyetértésben vagynak.

A Deputátusok Kamarája Febr. 22-kén tartatott Ülésében, Marsall Soult, Napoleon Familiájának Frantzia Országba való visszatéréséről következő beszédet olvasott el, mellyről a Journalok azt állítják, hogy azt Guizot Ur szerkeztette légyen. „Uraim! A Királynak Kormánya a mai napon előterjesztett esedező levelek felett, a Kamarának némelly felvilágosítással tartozik. Ezek rövidek, 's egyszerűk lesznek. Frantzia Orzágnak Napoleonról való emlékezete még eleven, és soha sem is felejtkezik meg azon férjfiúról, a ki az Anarchia után, béhozta a rendet, 's fegyverünkön nagy fényt terjesztett el. Noha a szabadság nem ditsérheti minden intézeteit, noha a sors ötét megbuktatta, még is reánk olyan ditsösséget hagyott, mellyet valódi Nemzeti erőnek lehet nevezni. A Király Kormánya, Frantzia Orzággal egyet érezvén, megosztozott a Napoleon eránti tisztelkedésben, midőn ennek szobrát felállította. A Király maga volt az Elölülő a Nemzeti tisztelkedés alatt. Azomban, — 's ezt nem lehetetlen elfelejteni, a mit Frantzia Ország Napoleonnak köszön, azt egyedül Néki, és talentomának köszöni. Soha sem volt emlékezet jobban személyhez kötve, mint Ő Nálá. Úgy de az Ő Eránta viseltető jó érzést, Familiájára is ki akarják terjeszteni. Az igaz, ez a familiasok szerentséttlenségén ment keresztül, a mit meg nem érdemlett; de még is, ha Frantzia Országba fogadnánk, közép ponttá válna, melly körül az ellenkező felek öszve gyűlnének, 's Napoleon nagy nevének varázs erejével ditselkednének. Így tehát Nevének minden érdeme mellett is, a Király Kormánya nem türheti, hogy tselszövésekre alkalom adódjék, nem fél

ugyan a' tselszövésektől, mivel jól es-
méri Frantzia Országot, de még is azo-
kat elő nem mozdíthatja. Napoleon
familiájának tagjai a' külföldön el nem
távoztathatták a' tselszövéseket, — ép-
pen olly kevéssé fognák azt Frantzia
Országban is tehetni; itteni jelenlét-
tek, tsalárdságnak, és politikai kiné-
zeteknek fognának tárgyai lenni. Elég
zavart okozó szerek vagynak nállunk,
— nem kell tehát azokat még nevelni.
Ezt a' Király Kormányának okosan sen-
ki sem javallhatná. Igen kívánatos az
idő, mellyben Napoleon familiájá-
nak tagjai bizvást megjelenhetnek, —
de annyi bizonyos, hogy ez az idő még
el nem jött. Ebben minden betsületes
emberek egyet értenek velünk. A' Ki-
rály Kormányának kötelessége, ebben
a' tekintetben bizonyos, és felforgat-
hatatlan határozatot tenni.

H E L V É T Z I A.

A' Helvétziai Ujság ezen tzim alatt:
„a' Lengyelek“ következő tzik-
kelyt közöl: „Segítsétek a' Lengyeleket
mint Német Országban, adjatok nekik
nyugpénzt, mint! Frantzia Országban,
fogadjatok bé lakásokatokba, mint Helvé-
tziában, — még sem fogjátok őket so-
ha is megnyugtatni. Az a' Kormány,
melly alatt élnek, mindenkor ki leszsz
téve megtámadásainak. Egy közzülök,
a' többek között legközelebb ezt iktat-
ta egy Genfi hírlapba: Nemzetek!
Tegyétek el láb alól Királyotokat!“
Úgy — de hiszen ezt Lengyel mondta?
— Már akkor, nem lehet vádolni! Akár
mit tegyen, akármit mondjon valaki,
ezen névhez bizonyos erköltsi sérthe-
tetlenség van ragadva! a' frantzia öszve-
esküvők Vendéében halálra ítéltet-
nek, — német öszveesküvők ellen ke-
mény nyomozások tétetnek, 's azt igen
természetesnek találják, — Baselt
politikai meghasonlások miatt katonák

szálják meg, 's pénzre büntetik. Ez
mind jó, midőn Németekről, Helveták-
ról, és Frantziákról van a' szó, — de
midőn Lengyelekről! ki az a' barbarus,
a' ki meg merné fosztani azon justól,
melly szerint a' világot felforgathatják,
's a' törvényes Kormányokat megbuk-
tathatják!

P O R T U G A L L I A.

(Globe.) Egy kereskedő így ír Fal-
mouthból Febr. 26-ról: Két ide érke-
zett útas külömbféle rossz híreket ter-
jesztget Dom Pedro felől: a' többek
között ezt beszéli, hogy Salvate-
ránál öszvetsapott Dom Miguel se-
regével, 's ezen alkalommal 800 legényt
vesztett: azomban a' felől Lisboná-
ban semmit sem tudnak. Mások Villa-
flornak leköszönését is kétségbe
hozzák, 's azt állítják, hogy Villa-
flor parantsolatot vett légyen Sal-
vaterra, és Alemtejo végett, ho-
vá rövid idő múlva el fog indulni egy
Expeditzióval olly tzielből, hogy Dom
Miguelt ez utolsó menedékből is,
honnan katonáit tartogatja, kizárja: éj-
szak felől Saldanha rendes Cordont
húzott. Már is meg van határozva, mel-
lyik Regimentből szednek katonákat
az Alemtejói Expeditzióhoz, és így
azt hiszik, hogy Dom Miguel nem
sokára bé fog kerítettetni minden felől.

(Sun.) Saldanha lemondott híva-
taláról, és azért a' Santarem megtá-
madás is elhalasztatott. Azt is beszél-
lik, hogy Dom Miguel egy — 23,000
főből álló sereggel Dom Pedro Ineá-
jit meg akarja támadni. Mások szerint
Dom Pedro nem is szándékozik San-
tarem megtámadni, hanem a' vá-
ros körül Cordont húzni, vagy más
szóval a' várost blokirozni. Továbbá
Santarem-ből ezt írják: Dom Mi-
guel még mindég itt tartózkodik: k.
tonáinak nagy része az ügy neveze

Grippében sínlik. Mi után a' Spanyol Kormány, Donna Mariát elismérte, kötve hiszszük D. Miguel boldogulását. Lord Howard de Walden, tegnap érkezett meg egy gőzhajón.

(Standard.) A' Villaflor, és Saldanha közötti háborúság megszűnt, 's az első a' Commandót ismét által fogja venni. Azomban Dom Pedro seregénél nagy a' békételesség, és meglepédetlenség. Dom Miguel, Santaremi gyalogságának száma egyforma Dom Pedroéval, de lovassága az elsőnek több van, 's általjában katonasága jobban van elrendelve. Minden azt mutatja, hogy a' versengésnek vége még messze vagyon.

N A G Y B R I T A N N I A.

(Times.) Vaghorn az Egyiptomi Vice Királytól engedelmet nyert egy Vasútnak Cairóból Suezig való készítésére: így hát többé nem kételkedhetni, hogy Bombay, és Europa közt az öszveköttetés helyre fog állani. A' gőzhajókat, mellyek Maltáig eveznek, Falmouth adja: Maltától Alexandriáig más gőzhajók mennek, úgy szinte Bombayból Suezbe: ezen utóbbiak a' Cairóból érkező utazókat megvárják. A' költség 25,000 f. sterlingre tételik, 's már ekkoráig — 20,000 fontnál több van aláírva.

A' Királynénak születése napja London, és Westminsterben harangszóval hirdettetett ki. Délutánni 1 órakor az ágyúk is durrogtak, a' mi után Ő Felsége a' Sz. Jamesi palotában nagy vendégséget adott, jelen lévén minden Miniszterek, és külső Követek.

Az Alsó Háznak Febr. 25-kén tartott Ülésében, Irland felett némelly vetekedések fonódtak, a' mennyiben

Shiel Ur a' tized eltörlésére, kéréseleveleket terjesztett elő. Littlaton, Irland Status Titoknokja, a' dolgot akkorra kívánta halasztani, a' midőn forma szerint indítványba hozatik. Shiel Ur a' felől kívánt tudósítást, vallyon a' Miniszterek meghagyták e' a' Stempel Commiszszariusoknak, hogy Barretnek haviírása (Pilot) elnyomattassék, maga pedig a' szerkeztető tömlötzbetétessék. Ugyan akkor nap estveli ülésben Lord Althorp jelenté, hogy Febr. 27-ki egy javallatot fog előterjeszteni, melly szerint közbenvetetlen a' Kormány hatalmában álljon, minden — lázadásra fenekedő haviírásnak megtiltása.

(Globe.) A' Kormány, mint hiszszük, megmarad a' Ház taxa eltörlésére hozott határozatja mellett, a' mit a' falusiak bizonyosan nagyon szeretnek, meglévén a' felől győződve, hogy ezt a' polenta egészleni eltörlése fogja követni.

S P A N Y O L O R S Z A G.

(National.) Madrid Febr. 20 kán. Dom Pedroról igen kedvetlen hírek szárnyallanak. Saldanha megverettetett, 's kénytelen volt Lisbonába vonulni. A' Baszki Provintziákból is rossz hírek jönnek. Az Insurgensek naponként szaporodnak, 's a' Királyné katonái, éjjeli, 's nappali erős marsok által kifárasztatnak. A' városi katonaság Organizatziója iránt hozott Decretum nagy kedvetlenséget okozott, 's attól tartanak, hogy Catalonia a' miatt egészen elkeseredik. Átaljában a' dolgok igen öszvebonyolódtak, 's szomorú alakot vőnek magokra.

(Messenger des Chambres.) Bayonnéből Febr. 25-ről költ hírek, a' Constitutzionalis ügyre nézve igen kedvet-

lenek. A' Garlisták több helyeket megszállottak, a' többek között Verat, és Hernanit, az Iruni tisztviselők is Frantzia Országba szöktek. Azt mondják, Zarco del Valle (Hadi Miniszter) és Burgos (belső Miniszter) az Amnestiának ellene szegeztek magokat, 's ki is vitték, hogy Martinez de la Rosanak, Mina visszahivatztatását illető szándékát megsemmisítsék. Azt is beszélnek, hogy Frias Hertzeg, Parisi Követségről letett legyen.

B É T S.

Ö Ts. K. Felségének a' f. eszt. Febr. 11-kén költ Kir. határozatában a' Soproni Ns. Káptalanban Kánonok Leitgeb Ignázt Urat Olvasó- és Kánonok Mitsánek Urat Ör-Kánonokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni:

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n Mártz. 7-kén. A' Mágnások teremében Mártz. 4-kén vegyes Gyűlés tartatván, itt a' Tek. Kk. és Rk. köszöntő Felírásokra költ Kir. Kegyelmes Rescriptum felolvastatott, azután Tek. Temes Vármegye Követje ez úttal Kerületi Elölülő, a' Kerületi Ülésben készített három rendbeli Izenet Javallatot Méltóságos Personalis Urnak által adta, mellyek mielőtt tanátskozás alá vétettek volna, Tek. Borsod Vármegye Követje, útasítást vévén Committenseitől, a' Hevesi kérdést ismét indítványba hozta, felszólítván Tek. Heves Vármegye Követjét, adná elő hitelen a' dolog miben létét. Erre a' Mélt. Elölülő Ur azt az észrevételt tette, hogy a' Kérdés már különben is egyes akarattal elmellőztetett: egyébiránt, valamint mindegyik Vármegyének jussa van kívánságot, vagy nehézséget elő terjeszteni, úgy szinte egy Törvényhatóságot sem lehet abbéli jus-

sától megfosztani, hogy dolgát önn Képviselői által szorgalmaztassa. Felszólítatván Tek. Heves Vármegye, szinte azt nyilatkoztatá, és így a' kívánságtól egyes akarattal elállottak. Tek. Pest Vármegye Követjének kívánsága, hogy a' Publico Pol. Operatumok vétetődjenek fel, félrevetett, azután a' 3 rendbeli említett Izenet helyben hagyódván, a' Mágnások Táblájához küldődött, holott a' Fő Rendek elébbeni Vélemények mellett megmaradtak, 's a' Protonotarius által ebben az értelemben kívánták a' Viszon Izeneteket feltételni.

Az említett Kegy. Kir. Rescriptum, a' Tek. Kknak, és Rknek köszöntő Felírásokra itt következik:

B. Rescriptum R. ad Gratulatoriam etc.

Franciscus etc. „Sereniss. etc. Volta, quibus Dilectio, Fidelitatesque Vestrae, Nostram, et Reginae Conjugis Nostrae Natalem celebrarunt. Literis earundem Nobis significata ita accepimus, ut vicissim pro eo, quo populos Sceptro Nostro parentes complectimur amore, nil magis optemus, quam ut eadem uberrimo cumulata fructu, ad communem eorum felicitatem redundent. Vobis in reliquo gratia et clementia Nostra Caesareo Regia benigne jugiterque propensi manemus. Datum etc.

FRANCISCUS. etc.

P á p á r ó l Mártz. 6-kán. Nagy megilletődés 's érzékeny fájdalom fogott el mindnyájunkat múlt Febr. 26 kán midőn Tek. Nagy Szabó István Urat több T. N. Vármegyék Tábla Biráját, a' Dunántúli Helv. Confessiön lévő Fő Tisztel. Superintendentia Világi Fő Jegyzőjét, eltemettük, a' kit hosszas sínlődése után több sorvasztó nyavalyák, leginkább szív-holyag-vizi betegség, 's lép daganat tsendesen szenderitettek ál-

tal a' más életbe. Kesergik az ő elhúnytát 's méltán, Özvegye Tek. Torkos Juliánna Aszszonyság 's két fiai és 3 kis jeles leányai, fájlalják minden jó baráti, és méltán, mert ő a' Köz Jó eránt buzgó, kötelelességében fáradoztatlanul munkás, feddhetetlen életű, egyenes characterű, jó keresztyén, jó hazafi, jó polgár volt, kit is mint ügyes és jeles Ügyviselőjét Méltóságos Fogaras földi Gróf Nádasdy Tamás Ts. K. Kamarás Ur annyira szeretett, hogy szíves háládatosságának kitűnő jeleül az Elhúnytnak fiát Nagy Szabó Ignácz Urat (ki tsak mostanába kezdette Ügyvédői pályafutását) Attya jeles érdemeinek jutalmául azonnal rendes Ügyviselőjének kinevezni méltóztatott. Valóba szép vonása az Érdem-betsülésnek 's érzékeny és szív-emelő háládatosságnak. — Éljenek az illy szép lelkű Mágnások! — Áldás és nyugalom az Elhúnytnak poraira!

Veszprém Mártz. 8-dikán. Ma reggeli hetedfél óra tájban nyugodott el 's lépett által az örök életbe Méltóságos Márkus Jó'sef Ezeredes Kapitány Ur hosszas betegsége 's elerőtlenedése után életének mintegy 71-dik Esztendejében Uri Rokoninak 's jó barátinak méltó keserűségére. Még ifjabb korában B. Jellasich Gyalog Ezeredjébe Tiszti ranggal sok ütközetekben vitézül katonáskodott, ezen T. N. Veszprém Vrgye fegyverrekelt Gyalogságánál pedig 1797-dik Esztendőben Kapitányi ranggal, és 1809 dik Eszt.ben egy egész Ezeredet vezetvén, 's tanítván, Ezeredes Kapitányi rangal szolgált, 's a' Györi ütközetben is magát 's Ezeredjét megkülömböztetvén ezt a' katonai gyakorlásokban utóbb annyira bevezette, 's fáradoztatlan szorgalma 's a' szünetlen fenn tartott jó rend és szoros katonai fenyték általa' szolgálatra olly alkalmatosokká tette, hogy azon Gya-

log Ezered Felséges Nádorának 's Fő Kapitányának különös kegyelmét 's megelekedését is megnyerte. Külső Országai hosszas utazásai által szerzett nagy tapasztalása, olvasottsága 's egyenes Magyar szíve, buzgó hazafisága, 's kellemetes társalkodása tartós emléket emeltek a' Boldogúlnak. Nyugodjanak békével porai!

Fiume Febr. 3-dikán: A' közelebb múlt 1852/3 katonai eszt. Fiumének hajózási 's kereskedési állapotjához követhető volt: partvizére érkezett terhelve, brigantin, brig, scuner-brigg, 'stb.; austriai 56; angol 2; jóniai 1; török 1; egyházi birodalombeli 1; az általok behozott áruk értéke: 314,655 pen. frtra megy. Kikötőjébe, úgy nevezett trabacolo-k, pielego-k, brazera-k 'stb; terhelve érkeztek: austriaiak 1629; egyházi birodalombeliek 289; nápolyiak 29; az általok behozott áruk értéke: 1,052,355 pengő frtra tétetik; 's így a' behozott áruk általános értéke: 1,366,994 f. pengő. — Partvizéről távoztak terhelve, brigantin, brigg 'stb.: austriai 70; angol 2; jóniai 1; török 1; egyházi birodalombeli 9; sardiniai 2; nápolyi 1; frantzia 1; öszvesen 87; az általok elvitt áruk értéke: 664,653 pengő f. — Kikötőjéből terhelve távozott trabacolo, pielego 'stb.: austriai 1267; egyházi birodalombeli 193; nápolyi 27; az általok kivitt áruk értéke 1,135,746 p. f. 's így a' kivitt áruk általános értéke 1,801,399. — Üres érkezések: partvizére brigantin, 'stb.: austriai 28; egyházi birodalombeli 6; sardiniai 1; nápolyi 1; frantzia 1; kikötőjébe trabacolo, pielego 'stb.: austriai 1147; egyházi birodalombeli 48; nápolyi 7; — Üres távozások partvizéről brigantin, brigg, 'stb.: austriai 14; egyházi birodalombeli 3; kikötőjéből trabacolo, pielego, 'stb.: austriai 1505; egyházi birodalombeli 99; nápolyi 5; Ösz-

ves érkezés: 3197. — Öszves távozás: 3208. Az érkezést 11-el felülhaladó távozásnál említendő, hogy ezek közt az itteni hajó-műhelyeken készült 3, 4 brigantin, 's néhány 1831/2 érkezettek, 's részint terhelésre várakozó, részint kijavított vagy újított hajók fognak helyt. — A' kivitt áruk 1,801,299 p. fra menő öszszes értékét, a' behozattakéval, melly 1,366,991 p. f. számíttatik, egybe vetvén, kitetszik, hogy városunkban, az említett 1832/3 folytában, forgásban volt: 3,168,390 p. ft.; mellyből részünkre maradék: 434,408 peng. ft. — A' behozott áruk közt, mennyiségek és értékekre nézve, különösen említendőkt a' kender, kávé, buza, kukoritza, kézművek, olaj, bőr, ris, külföldi só, bor, és tzukor. — A' kihordottak közt pedig: kender, papíros, szén, viasz, fa, reptze, rongy, dohány (leveles és por-), és vászonárak. — Ha a' Ludovicea országút lesz, 's így rajta ez által a' vám kisebbedik; ha, mint reményljük, nem sokára kikötünk olly állapotba helyeztetik, hogy a' még most partvizén álló hajók belé szállhatnak; ha a' Pesti hazafi kereskedők Triest helyett Fiuméval lépnének ismeretségbe 's viszonyba, tengerpartunk, városunk

J E L E N T E S.

Ezen tzmű Munkátska: Origo et formatio lingvae Ugoricae-Ungaricae rectius Magjaricae dictae; Historice, Philo- et Etymologice ac Grammatice deducta. Viennae 1833. Typis Congregationis Mechitaristicae“ a' melly foglalatjáról már eddig is elhitelt és eléggé esmeretes; minthogy mind a' Jelenkorban, mind pedig ezen Lapokban róla többször említés tétetett. Ezen munkátska most a' nyomtatásbeli hibáktól megtisztítva és igazítva jelent meg, és az érdeklött Mechtáristák Sirger útszában lévő Könyváros boltjokban igen mérsékelt áron meg szerezhető. Az abból öszvegyülendő pénz pedig (a' nyomtatás költséget kivéven), Hazánkban az ügyes és szorgalmatos falusi Tanítók között jutalom gyanánt fog el osztatni, és az abban részesülők neveik a' jutalom mennyiséggel együtt ki fognak hirdettetni.

's ezekkel hazánk hereskedése milly gyorsan jöhetne virágzásba!

Az itt mondottak, 's fölfordított hajózási 's kereskedési adatok azonban tsupán 's kizárólag tsak Fiumét érdeklik: Buccari, 's Portore ide számítva nintsenek. Ugy szinte, az említett érkezett 's távozott hajók közt helyt nem fognak a' közel fekvő szigetektől, a' magyar tengermellék vagy Istria kikötőiből, helységeiből 's a' quarnero szigeteiből ide érkező 's távozó tsolnokok, halászhajók, vagy embereket, élelemnemüket, fát 's egyéb apró árukat hozó, vivő szállítók (tragetti), mellyek esztendőn által nem tsekély mennyiségű pénzértéket hoznak ugyan forgásba, de a' mellyek a' hosszabb utat tevő nagyobb kereskedői hajók közé soha sem számíttatnak. J...r.

A' Pénz folyamat Mártzius' 10-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligázióji	97 2/3
Az 1820-béli sorsosok:	201 1/2
Az 1821-béli hasonlók:	157 1/2
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligázióji:	56 1/2 for. keltek, mind Conv. Bank - Aktziák keltek 1249 1/3 for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J o s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)